

Nr 408

Av fru Hamrin-Thorell m. fl., om inrättande i södra Sverige av ett seminarium för huslig utbildning.

(Lika lydande med motion nr 475 i Andra kammaren)

I sitt år 1957 framlagda betänkande om lärarutbildningen på det husliga området har 1953 års lärarinneutbildningskommitté framhållit den utpräglade brist som i hela landet råder på hushållslärare. Kommittén förordade, att åtgärder snarast möjligt måtte vidtagas för att tillgodose detta lärarbehov. I sitt utlåtande nr 132/1960 vid behandlingen av den proposition, som framlades i ärendet, har statsutskottet bl. a. uttalat, »att frågan om ett femte seminarium, förlagt till Sydsverige — under uppmärksam iakttagande av utvecklingen på behovssidan — hålles aktuell och att ett förslag här- om skyndsamt förelägges riksdagen, om omständigheterna ger anledning därtill». Utskottet erinrar bl. a. om den allt större efterfrågan på hushållspedagoger från livsmedelsindustriens sida för forskningsuppgifter, provverksamhet och undervisning av företagens egen personal samt för uppgifter som konsulenter för allmänheten. Utskottets förslag blev också riksdagens beslut.

Den pågående mycket stora utbyggnaden av utbildningen i husligt arbete inom yrkesskoleväsendets ram kommer under de närmaste åren att enbart i Malmöhus län medföra behov av minst 23 heltidsanställda hushållslärare och inom Kristianstads län av omkring 10. Inom Hallands, Kronobergs och Blekinge län uppskattas samma utbyggnad av yrkesskolorna innebära ett aktuellt behov av 18—20 hushållslärare. Ytterligare ett 40-tal heltidsanställda hushållslärare kommer att erfordras inom de fem sydligaste länen för den av 1954 års yrkesutbildningssakkunniga angivna första etappen vid lärarförmedlingarna.

Bristen på hushållslärare framgår av att vid lärarförmedlingarna i de fem sydligaste länen under år 1959 ledigförklarades 156 befattningar, varav endast 57 kunde tillsättas med examinerade lärarkrafter. 65 besattes med icke utexaminerade sökande. 34 kunde över huvud taget icke besättas.

Inom Malmöhus län kommer under de närmaste åren två nya lanthushållsskolor att påbörja sin verksamhet. Vid dessa skolor kommer att erfordras ett tiotal hushållslärare. Fem lanthushållsläraryrkesbefattningar vid de redan i gång varande lanthushållsskolorna inom länet är nu vakanta. Livsmedelsindustrien som är under stark expansion och som i stor utsträckning

är lokaliserad till södra Sverige har ett stort och dokumenterat behov av hushållstekniskt utbildad personal för forskning, konsumentupplysning och utbildning av inom industrien anställda.

Elevförteckningarna för hushållsseminariernas avgångsklasser 1955—1959 visar att 67 elever kom från Västerbottens och Norrbottens län, vilka tillsammans har ett befolkningsunderlag av endast 483 000 innevånare. Från de båda skånelänen med hela 875 000 innevånare kom samtidigt ävenledes 67 elever. För närvarande är 23 elever vid landets hushållsseminarier från de båda övre norrlandslänen, under det att endast sju elever har sin hemort i de två tätbefolkade sydligaste länen. Närheten till hushållsseminariet i Umeå påverkar som synes otvetydigt elevrekryteringen.

Ovanstående relaterade faktiska förhållanden utgör enligt motionärerna tillräcklig grund för det förslag till riksdagen om ett femte seminarium i Sydsverige, som förutsattes i det vid 1960 års riksdag fattade beslutet om en omorganisation av hushållslärares utbildning.

Med hänvisning till ovanstående hemställer vi,

att riksdagen måtte uppdraga åt Kungl. Maj:t att vidtaga erforderliga åtgärder för att snarast upprätta ett femte seminarium för huslig utbildning, förlagt till Sydsverige, samt att inkomma till riksdagen med förslag i de delar där riksdagens medverkan är erforderlig.

Stockholm den 26 januari 1961

Ruth Hamrin-Thorell

Margareta Nordström

N. Elowsson

Gunnar Edström

Erik Hagberg